

RTU studiju kurss "Sociālā psiholoģija"**OR000 Rēzeknes akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	RA0610
Nosaukums	Sociālā psiholoģija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Irina Strazdiņa - Doktors, Docents
Mācītbspēks	Rita Orska - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studentiem tiks pilnveidotas zināšanas par sociālās psiholoģijas nozīmi savstarpējā mijiedarbībā, pētījumiem sociālajā psiholoģijā, sociālo percepciju, sociālo izziņu, nostādnēm, sociālo identitāti, sociālajiem priekšstatiem, aizspriedumiem, stereotipiem, diskrimināciju, agresijas lomu starppersonu attiecību sistēmā, grupu darbības sociāli psiholoģiskajiem mehānismiem
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Mērķis: Pilnveidot studentiem izpratni par sociālās psiholoģijas specifiku un nozīmi sociālajā darbā, lai atbilstoši klientu vajadzībām veiktu sociālo darbu ar grupu. Kursa uzdevumi: Pilnveidot studentu zināšanas, izpratni un kompetenci par sociālās psiholoģijas atziņām, to pielietošanu profesionālajā darbībā. Attīstīt studentiem prasmes praktiski pielietot teorētiskās zināšanas, lai plānotu grupas darbu atbilstoši klientu vajadzībām un spējām, ietverot mērķa grupas raksturojumu, grupas veidu, regularitāti, ilgumu, metodes, saturu, novērtēšanu. Kompetences un prasmes: •izprātis sociālās psiholoģijas jomā veikto pētījumu nozīmi; •pilnveidos savas zināšanas un prasmes sociālajā psiholoģijā; •padziļinās zināšanas par savas personības īpatnībām, lomu sabiedrībā un sabiedrību kopumā; •spēs labāk izprast un novērtēt sevi un citus cilvēkus; •padziļinās zināšanas par grupu darbības mehānismiem; •prātis praktiski pielietot teorētiskās zināšanas profesionālajā darbībā un reālās dzīves situācijās
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1.patstāvīgais darbs: Mana socializācija – argumentētā esēja. Socializāciju var pētīt pēc vairākiem kritērijiem: pēc cilvēka dzīves attīstības posmiem; pēc viņa socializētājiem; pēc socializācijas paņēmieniem. Uzdevums: Sagatavot rakstisku argumentēto eseju, identificēt nosacījumus, kas sekmē socializāciju. 2.patstāvīgais darbs: Identifikācija. Personiskā un grupas identitāte, raksturojums. Sociālās identitātes kognitīvais, sociālais un uzvedības komponents. Sociālā pārliecība. Etnokultūras identitāte. Uzdevums: Studēt sociāli psiholoģisko literatūru un avotus par identifikācijas, identitātes veidošanās, attīstības nosacījumiem un izpausmēm sociālās grupās. 3.patstāvīgais darbs: Grupu dinamika. Sociālās lomas un statusi. Uzdevums: Gūt informāciju par grupas attīstības dinamiku, par komandas attīstības posmiem, par sociālām lomām un cilvēku rīcības un uzvedības specifiku: uz uzdevumu vērstu rīcību; uz procesu vērstu rīcību; uz negatīvu rīcību. 4. patstāvīgais darbs: Sociālās attieksmes. Uzdevums: Pētīt attieksmes būtību, funkcijas un tās veidošanos, tās attīstības avotus. Analizēt piemēros stereotipu, aizspriedumu un diskriminācijas pazīmes attieksmēs un darbībā. 5. patstāvīgais darbs: Saskarsme sociālās grupās. Jauniešu grupu un komandas veidošana un vadība jaunatnes darbā. Uzdevums: Pētīt saskarsmes veidojošos nosacījumus teorētiskos aspektus, norādot praktiskus piemērus dažādās situācijās. Praktisku vingrinājumu izpilde pēc metodiskā materiāla - Resnis M., Jauniešu grupu un komandas veidošana un vadība jaunatnes darbā
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Brahuna, I.(2016) Sociālpedagoģiskais darbs pusaudžu saskarsmes prasmju pilnveidošanā, Profesionālās pilnveides un supervīzijas centrs "Aisma", 72 lpp. 2.Fekseuss H. (2019) Smalki! Izcila sociālās prasmes. R.:Zvaigzne ABC 3.Garleja, R.(2006) Cilvēkpotenciāls sociālā vidē.- RaKa, 199 lpp. 4.Hewstone, M., Stroebe, W., & Jonas, K. (Eds.) (2015). An Introduction to Social Psychology (6th ed.). Chichester: JohnWiley&Sons. 5.Metoks, Dž. (2005) Māksla vienoties.- Jāņa Rozes apgāds, 165, [1] lpp. 6.Martinsone, K., Miltuze, A. (red.) (2015). Psiholoģija 2. Personība, grupa, sabiedrība, kultūra. Rīga: Zvaigzne ABC. 77. – 150.lpp. Papildu/Additional:: 1.Ēdeirs Dž.(2007) Iedvesmojošais līderis.R. SIA "Lietišķās informācijas dienests" 2.Erikson E.H.(1976) Edited by Pulkkinen L., Kokko K. Journal of Research in Personality Identity Development in Adulthood: A Longitudinal Study V. 34, Is. 4, Dec. 2000, P. 445-470 3.Fekseuss H. (2015)Varas spēle. . R.:Zvaigzne ABC 4.Grupas dinamika un komandas veidošana.- https://www.metodes.lv/raksti/grupas-dinamika-un-komandas-veidosana 5.Hogg M.A., Vaughan G. M. (2008) Social Psychology. Fifth Edition. Pearson Education Limited, Edinburgh gate, Harlow, England., 648p. 6.Omārova, S. (2002) Cilvēks dzīvo grupā.- SIA "Kamene". 234 lpp. 7.Pļaveniece M., Škuškovnika D. (2002) Sociālā psiholoģija pedagogiem. – R.: RaKa, 199 lpp. 8.Reņģe V.(2002) Sociālā psiholoģija. – R.:Zvaigzne ABC, 180 lpp. 9.Resnis M., Jauniešu grupu un komandas veidošana un vadība jaunatnes darbā.- https://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/Sveice/2016/metodiskie_komandas_veidosana.pdf 10.Social Representations and Identity (2007).- Palgrave Macmillan, 2007. xii, 247 p 11.Vorobjovs A. (2002) Sociālā psiholoģija.- R.:Izglītības sōli., 2002. – 340 lpp.

Nepieciešamās priekšzināšanas	Iegūta vidējā izglītība
-------------------------------	-------------------------

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
1. Ievads. Sociālā psiholoģija kā zinātne. Sociālās psiholoģijas attīstība un saistība ar citām zinātnēm. Sociālās psiholoģijas struktūra	2	0	1	0
2. Personības un „Es-koncepcijas” būtība. Sociālās „Es-koncepcijas” attīstība. Sociālā percepcija. Sociālā izziņa. Identifikācija, socializācija. Sociālā identitāte. Pašefektivitāte. Pašprezentācija.	4	16	2	20
3. Sociālā pārliecība. Atribūcijas process, tā teorētiskie aspekti, atribūcijas kļūdas. Atmiņu konstruēšana. Intuīcija. Heuristika. Garastāvoklis un spriedumi	2	0	1	0
4. Personība un grupa. Grupu raksturojums. Grupu dinamika. Sociālās lomas un statusi. Personības statusi un sociālās lomas sabiedrībā. Grupas procesi mazās grupās. Sociālais slinkums. Deindividuācija. Sociālais spiediens. ... Starpgrupu konflikti un to risināšanas metodes	10	14	4	16
5. Konformisms. Konformisma būtība. Pretošanās sociālajam spiedienam	2	0	1	0
6. Sociālās attieksmes. Citu interpretācija. Atribūcija. Aizspriedumi, stereotipi un diskriminācija, to emocionālie un kognitīvie cēloņi.	4	10	2	14
7. Sociālā mijiedarbība. Tuvības efekts. Savstarpējas simpātijas. Sociālā apmaiņa un taisnīgums. Draudzība. Mīlestības teorijas: tās veidi un tipi. Attiecību pārtraukšana	2	0	1	0
8. Sociālās nostādnes. Sociālais salīdzinājums un kognitīvā disonanse. Sociālās nostādnes, to maiņa, sociālās identitātes teorija. L.Festingera sociālā salīdzinājuma un kognitīvās disonanses teorijas. Bendžamina Franklina efekts	4	0	2	0
9. Lielo grupu psiholoģija. Sociālās grupas: to veidošanās un struktūra. Stihiskas grupas un masu kustība. Pūļa psiholoģija Līderības problēmas..	2	12	2	18
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas Spēj strukturēti izklāstīt savu viedokli, pamatot un aizstāvēt savus argumentus, faktus par sociālo normu un vērtību, kā arī uzvedības modeļu apguvi savā dzīvē Pilnveidota izpratne par identifikācijas, identitātes sociāli psiholoģiskajiem aspektiem	Formatīvā vērtēšana: aktīva dalība semināros, teorētisko atziņu izmantošana argumentējot savu domu
Prasmes Izprot un spēj analizēt grupas attīstības dinamiku, cilvēku rīcību, izturēšanos grupās atbilstoši sociālām lomām un sociālajam statusam Spēj novērtēt to, kā daudzveidīgas attieksmes ietekmē attiecības dažādās dzīves sfērās, profesionālajā darbībā	Formatīvā vērtēšana. Aktīva dalība praktiskajās nodarbībās, prasme analizēt, pamatot savu domu, rīcību.
Kompetence Spēj izmantot grupu un komandas veidošanas un veidošanās sociāli psiholoģiskos aspektus, komandas vadīšanu praktiskajā darbībā. Spēj pašrefleksēt par savu saskarsmi grupā, pamatot savu viedokli ar teorētiskajām atziņām	Summatīvā vērtēšana par patstāvīgo darbu izpildi un par studiju kursa noslēguma darba izpildi. Vērtēšanas kritēriji: Aktīva dalība semināros un grupu darba uzdevumu sagatavošana – 25%; studenta patstāvīgie darbi, kas veido eksāmena vērtējumu – 25%; Studiju kursa gala pārbaudījuma darba prezentēšana – 50 %. Semināru apmeklējums un aktīvās dalības kvalitāti nodrošina: aktīva līdzdalība jautājumu formulēšanā un analizē, novērtēta runas precizitāte, argumentācija, dialogs ar citiem grupas dalībniekiem, individuālo un grupu uzdevumu veikšana, praktisko uzdevumu prezentācija. Summatīvais vērtējums 10 ballu skalā

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Patstāvīgo darbu izpilde	25
Piedalīšanās semināros, praktiskajās nodarbībās, nodarbību apmeklējums – 80%	25
Eksāmena darbs: izpētīt vienu mazo sociālo grupu (reālu, studentam labi zināmu) un izveidot aprakstu par šo grupu , prezentēt eksāmenā.	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	